

Dnešný deň je dôležitým dňom európskej jednoty.

Európsky parlament mal toto dopoludnie česť prijať na svojej pôde prezidenta Zelenského, ktorý je skutočným príkladom statočnosti, odvahy a odolnosti ukrajinského ľudu. Prezident Zelenskyj vystúpil v našej rokovacej sále, ale jeho slová zneli po celej Európe. Vyslal jasné posolstvo jednoty a pripomenul nám, že boj za Ukrajinu nie je len bojom o územie, ale aj bojom za obranu našich spoločných hodnôt.

Bude to rok, čo Rusko nezákonne napadlo zvrchovanú a nezávislú Ukrajinu. Môžeme byť hrdí na našu hlbokú solidaritu s ukrajinským ľudom.

Vojna na Ukrajine však stále pokračuje. Nemôžeme dovoliť, aby na nás doľahla únava z vojny, pretože to je to, v čo Kremľ dúfa. Chce vyčerpať naše systémy a našu trpezlivosť.

Ukrajina neustále potrebuje viac podpory.

Ukrajina potrebuje zbrane. V tejto ďalšej fáze vojny bude treba viac ťažkej vojenskej techniky. Zvážiť sa musí dodávka tankov, prúdových lietadiel a diaľkových obranných systémov a konať treba rýchlo. Nesmieme podľahnúť pocitu, že sme už urobili dosť.

Pretože len takto môžeme pomôcť dosiahnuť mier. Mier a dôstojnosť. Mier a slobodu. Mier a spravodlivosť.

Ukrajina je Európa. Minulý rok sme prijali historické rozhodnutie udeliť Ukrajine a Moldavsku štatút kandidátskej krajiny EÚ. Nebol to len symbolický akt, ale aj neochvejné uznanie toho, že Ukrajina má v Európskej únii svoje miesto. Musíme byť pripravení svoje slovo dodržať. Ukrajina dosiahla pozoruhodný pokrok, pokiaľ ide o tempo reforiem. A ja verím, že prístupové rokovania sa budú môcť začať čo najskôr, ak Ukrajina splní všetky nevyhnutné kritériá.

Minulý rok nám tiež ukázal, že sa môžeme spojiť pri riešení výziev, ktoré predstavuje veľký pohyb ľudí. Preukázali sme, že to dokážeme.

Výzvou, ktorá nás neustále zamestnáva rok po roku, jedno volebné obdobie po druhom, je migrácia. No stále sa nám nepodarilo dohodnúť sa na dlhodobu udržateľnom prístupe.

Viem, že každý z nás je v pokušení riešiť tento problém na vlastnú päsť. Autokrati to vedia. Cynici s tým rátajú. Práve v týchto ťažkých chvíľach preto musíme urobiť všetko pre to, aby sme tomuto pokušeniu odolali.

Chcem tým zdôrazniť jedno – že existujú výzvy, ktoré si vyžadujú európsku reakciu. Hoci sú tieto výzvy zložité a mnohostranné, musíme – a my aj dokážeme – dosiahnuť dohody, ktoré ďaleko presahujú rámec krátkodobého riešenia.

Vďaka Európskemu paktu o migrácii a azyle už máme plán:

- V poslednom čase sa veľa diskutuje o posilnení našich vonkajších hraníc, a to oprávnene. Nemali by sme však zabúdať na to, že tieto otázky môžeme začať riešiť už teraz a súčasne zachovať integritu schengenského priestoru vďaka dohode o nariadení o konaní o azyle a preverovaní.
- Hovorili sme o riešení otázok spojených so sekundárnymi pohybmi a o skutočnej solidarite. Odpovede na tieto diskusie však môžu priniesť dohody o systéme Eurodac a nariadení o riadení azylu a migrácie.
- Diskutujeme aj o vonkajšom rozmere a o úsilí, ktoré vyvíjame spoločne s kľúčovými tretími krajinami. Táto diskusia bola zahrnutá už v nariadení o riadení azylu a migrácie. Aj tu musíme viac hovoriť o návratoch. Do vlastnej krajiny sa vracia príliš málo ľudí, ktorí by sa mali a mohli bezpečne vrátiť. Našej verejnosti to možno vysvetliť len ťažko. Sme schopní robiť to lepšie. Môžeme zabezpečiť, aby naše zdroje boli vyčlenené na tých, ktorí to potrebujú najviac.
- Pakt o migrácii môže dokonca presiahnuť všetky tieto otázky. Vo svojej celostnej podobe zohľadňuje aj krízové situácie, prípady vyššej moci a iné nepredvídateľné okolnosti.

Stredobodom našej pozornosti preto musí zostať dokončenie reformy legislatívneho rámca v oblasti azylu a migrácie ešte pred koncom tohto volebného obdobia.

Ide o záväzok, ktorý Európsky parlament a päť rotujúcich predsedníctiev Rady prijali voči európskym občanom v septembri minulého roka. Akákoľvek diskusia mimo tohto rámca bude mať za cieľ iba oddialiť či dokonca zmať túto reformu.

Nesmieme strácať čas. Je naliehavo nevyhnutné, aby sa rokovania medzi oboma spoluzákonodarcami začali v nasledujúcich mesiacoch a mali sme tak dostatok času na dosiahnutie správnej rovnováhy a nájdenie prístupu, ktorý bude ľudský a spravodlivý voči tým, ktorí žiadajú o ochranu, prísny voči tým, ktorí na ňu nemajú nárok, a dôrazný voči tým, ktorí využívajú najzraniteľnejších ľudí na našej planéte.

Rovnako ako ja viete, že migrácia je len jednou z výziev, ktorým Európa v súčasnosti čelí. V tomto období globálnej nestability, ktoré je poznačené vysokou infláciou, vysokými cenami energií, podnikmi bojujúcimi o prežitie a ochromujúcimi účtami domácností, musíme stavať na našom najväčšom aktíve.

Tento rok si pripomíname 30. výročie nášho jednotného trhu. Toto obdobie prinieslo ľuďom, podnikom a spotrebiteľom viac príležitostí, než sme si kedy dokázali predstaviť. Vďaka najväčšiemu jednotnému *demokratickému* trhu na svete sme posilnili naše miesto vo svete. A to aj v časoch, keď je spochybňovaný náš európsky model fungovania. Stále určujeme svetové normy. Pretože všetkým je známe, že naše otvorené spoločnosti a otvorené trhy fungujú.

Európa dokáže ponúknuť oveľa viac, ako si sami myslíme.

A na tom môžeme stavať. Zrýchlime tempo investícií v Európe, aby sa európske hospodárstvo vrátilo na cestu stabilného rastu a ďalej sa zvýšila naša konkurencieschopnosť. Nemusíme objavovať nič nové – k dispozícii máme finančné prostriedky z nástroja NextGenerationEU. Spolu s revíziou viacročného finančného rámca nám to umožní prerozdeliť prostriedky do okruhov, ktoré boli počas rokovaní o tomto rámci menej prioritné.

Len minulý týždeň sa objavili správy, že energetické a elektrárenské spoločnosti dosiahli v roku 2022 rekordné zisky. Nastal čas, aby sme ešte dôraznejšie presadzovali myšlienku dane z neočakávaných ziskov.

Viem, že rozhodnutie už bolo prijaté, ale keď sa pozrieme na to, že len jedna energetická spoločnosť dosiahla dodatočné príjmy v hodnote približne 40 miliárd EUR, a to v čase, keď občania a podniky potrebujú podporu, je mi jasné, že je príliš mnoho tých, ktorí profitujú z medzier v systéme.

Z najnovších prognóz vyplýva, že Európska únia bude môcť v nasledujúcich piatich rokoch zaviesť viac energie z obnoviteľných zdrojov než za posledných 20 rokov. Potreba tejto transformácie nie je hrozbou, ale príležitosťou.

Dnes dopoludnia prijal Parlament pozíciu k nariadeniu EÚ o plyne a k poslednému veľkému súboru balíka Fit for 55 – k smernici o energetickej hospodárnosti budov. Sme v záverečných fázach prípravy regulačného rámca potrebného na transformáciu, na ktorej sme sa dohodli v európskom právnom predpise v oblasti klímy.

Európska únia by sa mala snažiť získať konkurenčnú výhodu v globálnom meradle tým, že sa bude pridržať svojich demokratických hodnôt a presadzovať svoj program v oblasti klímy prostredníctvom prispôsobeného regulačného rámca.

Pritom stále platí, čo som povedala v decembri: nesmieme sklízať k tomu, aby sme súťažili o prvenstvo v protekcionizme. Nemusíme sa obohrať ochranným múrom. Naša ekonomika v priebehu rokov rástla práva vďaka tomu, že sme sa usilovali o opak.

A spôsob, akým to robíme, funguje.

Platí to aj v našom úsilí o zvýšenie integrity, nezávislosti a zodpovednosti našich inštitúcií. V tejto súvislosti Vám chcem s potešením oznámiť, že včera večer sme v tomto smere prijali naše prvé opatrenia, a som presvedčená, že budeme naďalej pokračovať v obnove dôvery v Parlament a v náš projekt.

Na záver mi dovoľte vzdať hold Nicosovi Anastasiadesovi, ktorý po desiatich rokoch opustí funkciu prezidenta Cypru. Ďakujem Vám za oddanosť nášmu európskemu projektu, za mier a za všetko, čo ste v poslednom desaťročí urobili pre regionálnu stabilitu. Latka je Vášmu nástupcovi nastavená vysoko.

Ďakujem Vám.